

IOANNE SI I DE I GRATIA Rex Polonia, Magnus Dux Lithuania, Russia, Prus- sia, Mazouia, Samobitia, Kiouia, Volhinia, Podol- ia, Podlachia, Liouia, Smolen, Seueria, Czerniehouia;

Significamus presentibus Literis Nostri quorum interest Vniuersis et Singulis Exhibitas esse coram
 Nobis Literas Pergameneas Idiomate Polonico scriptas continentes in se Ordinationem Contubernij
 Restionum alias Funificum Vielicien. manu Serenissimi Diuae memoriae olim VLADISLAI Quarti
 Regis Polonia Praedecessoris Nostri et sigillo Regni subappenso munitas et confirmatas sanas saluas
 et illas omniq. suspicionis carentes supplicatumq. Nobis humillime Nomine et pro parte dicti Contub-
 ernij quatenus easdem Literas Autoritate Nostri Regia approbare et confirmare dignaremur.
 quarum quidem Literarum tenor est eiusmodi. VLADISLAUS DE I Gratia REX
 Polonia Magnus Dux Lithuania, Russia, Prussia, Mazouia, Samobitia, Liou-
 nia Smolenscia, Czerniechouiaq. necnon Suecorum, Gottorum, Vandalorumq.
 Haereditarius REX.

Significamus presentibus Literis Nostri quorum interest Vniuersis et Sin-
 gulis, Reproductas Coram Nobis fuisse Literas Papyreas manu Serenissimi olim Stephani Regis Praedecessoris Nostri subscriptas
 Sigillo Regni obsignatas Ordinationem Contubernij Restionum Vielicien in se continentes sanas saluas et illas omniq. suspensionis
 carentes, Supplicatumq. Nobis vt easdem Autoritate Nostri Regia approbare, ratificare et confirmare dignaremur. Earum v-
 ro tenor est qui sequitur tenor. Stephanus DE I Gratia Rex Polonia Magnus Dux Lithuania, Russia, Prussia, Mazouia, Sam-
 obitia, Liouonia, Smolenscia, Czerniechouiaq. necnon Suecorum, Gottorum, Vandalorumq. Haereditarius REX.
 Significamus presentibus Literis Nostri quorum interest Vniuersis et Singulis
 Domini Henrici quondam Poloniae, nunc vero Galliarum Regis, in Charta Pergamenea a Valentino Dembinski Regni Poloniae
 Cancellario subscriptas atq. Sigillo Maiori subappenso munitas, integras omni vitio, et suspicionis sinistra vacuas supplica-
 catumq. Nobis pariter esse vt easdem in omnibus sui partibus, Autoritate Nostri Regia approbare, confirmareq. dignaremur.
 Earum vero tenor de verbo ad verbum is fuit. IN NOMINE DOMINI AMEN. Na wieczna rzecz y pae-
 miatke My Henryk z Łaski Bożej Krol Polski Wielkie Xięże Litenskie y Ziemi Krakowski, Sandomirski, Sieradzki, Łeczy-
 ski, Kujawski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Chełmski, Elbianski, Pomorski, Inflantki, Kiowski, Wo-
 lynski, Podlaski, Łęczycki, Łódzki, Świętokrzyski, Łęczycki, Łódzki, Łęczycki, Łódzki, Łęczycki, Łódzki, Łęczycki, Łódzki,
 Czyniamy wszystkim wzbem i kżademu osobna, najmiesz y napotym będącym komu to wiedzieć należy. Iz podane są przed Nas
 przez pewne Consiliaře Nasze. Artykuły niżej opisane, od Sędziych y od catego Cechu Powozniczego Miasta Łaszcza Wielkiego
 ku dobremu porządkowi Cechu ich należące, a od Wzęduich Mięskiego Radzieckiego przysięte y potwierdzone jako to przed
 Nami listem niezetowanym z cękt Mięskiego Radzieckiego pisanym okazali, iż nie są przeciwne Prawom, Przywilejom, Ustawom
 le y pozytywowi Rzeczypospólitey Miasta Wielkiego iakosie to z listu wyżej mianowanego Radzieckiego okazali. Prękdada-
 iąc też to przed Nami iako na Porządku dobremu dojrzenia pilności y dostatku Rzemiślaiich wiele należy w Żupach, naszych
 Mięskich. Prosimy Nas pilnie namienieni Consiliaře Nasi, abyśmy im namienione, Artykuły, które im przed tym żądali, cofnąć y
 nieważność Naszą Królowską pozowali, approbowali, potwierdzili y umocnili. Ktorych to, Artykułow porządek ten jest. Na
 Rzeczy Towarzystwa Złotego Złoty, prawdziwie wyuczony będąc, któryby tu chciał to Złoty Złoty Złoty
 w złoty w złoty w złoty, a za Naszą zgodności rozumiany być. Takowoy naprzod list otworzył y roztworzył y
 Złoty Złoty Złoty y slub Róztworu swych y cnotliwie ich zachowanie a iędy wychowanie dobre y młodosięc y
 Złoty Złoty y dostateczne wyuczenie ma mieć pod Czestą Wzędu ktoręyś Wędy, tak Duchownego iako świeckiego
 Mięskiego, Burmistrza, albo Cehowego Złoty Złoty albo też od Wzędu Łaszcza Wielkiego.
 Złoty Złoty Cehowy temu okazac y ku rozsadkowi będąc. A takowym listem y rozsadkiem Cehowy Złoty

104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

chu odnosić mają. A co się tćnie miary, przydawania takowych towarow, i ednakowe funty, y puł funty na kształt miary Krak-
 owskiej w użytych mistrzow bydz mają pod winą, czwartey części kamienia wosku do skrynki Cechowey bez wszelakiey folgi
 70 przepadająca. I T E M o robotnich tego Cechu yżemiestła aż starodawna zachowany jest nie dzy mistrzami postanowiony zwy-
 czaj, a wszelkie aby też tu artykuł potrzebny wyrzón był, i ednostajnie uchwalono iest to y postanowiono. Naprzód co się tćnie
 roboty dwanaściey po konopney kadzieli drotowanej, albo nie drotowanej, ta robota ma bydz dobra iako nalezy, nie ma bydz
 podeyrzana, to iest nie z podtey materzey nie zlikami, ale sprawnych, y dobrze wyprawionych konopi ma bydz wyrobiona.
 A iesli w ktorego Mistrza robota takowa podeyrzana iako się tu opisalo, bądź przez Mistrza, bądź przez Towarzystwa, byta
 zrobiona, byta by znaleziona, y rzecz sama okazana, takowy który by w takowym występku był znaleziony y zwycięzony winę
 75 czwartą część kamienia wosku do Cechu bez folgi żadney przepadnie. I T E M ile kroby ieden drugiego z mistrzow na Targu
 pospolitem targuacego y kupuacego potrzebna materya do tego rżemiestła znalazł, a od niego by części kupionej oney materzey
 do roboty swey spuścić sobie potrzebował, tey części temu sobie potrzebney ma iemu na zyczyc użytego tego coby ieno kupił, Mi-
 80 strz on kupuacy do rżemiestła swego, to iest konopi smoty, y innych wozowych tłustości, także też iesli by y inisi mistrzowie
 tegoż po nim potrzebowali, także uczynic ma: a iesli by się temu który Mistrz sprzeciwil a wotym doświadczony y prze-ko-
 nany był: tży funty wosku Cechowi za karanie przepasc ma. I T E M Przewszeczeni mistrzowie tey wolności Prawa y Pr-
 rogatywy mają używac. Aby żaden z obcych ludzi, y sąsiadow, Mieszczan ku szkodzie ich nie miał nawozic na nie rżeczy
 rżemiestluich nalezających przedaynych, tak w targow, iako winse pospolite dni, to iest Powrozow, Tłustego, Mazi, przypra-
 wney y nie przyprawney, także też snurów, biczow, potronkow mnięszych y wiekszych, opatek, maznic, y innych takowych
 85 rżeczy rżemiestluich nalezających, ktoreby były przeseciwne, szkodliwe, y z przesekaz Cechowi rżemiestła ich pod postacia, albo
 kształtem rżeczy rżemiestluich przedaynych, wyiosły materya do rżemiestła tego nalezająca. Także też wyiosły, żurmarkej
 na ktore wolno każdemu wresz comaze niec na przedanie. A iesli by który upornie ku szkodzie Cechu tego przewszeczeni temu
 postanowieniu wykroczył, tedy za wiadomością y dozwoleciem Burmistrza y Radziei, takowy ma bydz na Ratusz woz-
 90 wozn, y tam ma bydz wedlug przewszeczeni karan. I T E M który by ktowiek Brat tego Cechu drugiemu Bratu lekkosć, albo
 iaka sromotę wyrzadzil, albo wposwarłach wlechu niezgodliwemi, albo nie uczawemi słowami podkat y zelzył, a nie przeprosil by
 takowy za karę tży funty wosku Bractwu przepasc ma. I T E M ktoby z mistrzow drugiemu mistrzowi Towarzystwa
 albo Tuantowi namowia sio, albo wiekszym mytem zwarsztatu od roboty odwołalby takowy tży funty wosku Bractwu przepasc
 ma. I T E M aden z Braciey, albo Towarzystwa bractwa tego Mieczem, albo jakimkolwiek bronią, do Cechu aby nie szedł, w-
 95 nise, a ktoby to uczynil, ieden funt wosku Bractwu przepalnic, a iesli by to z przygodą uczynil, tedy ma bydz karan wedlug zda-
 nia w użytych artykułow. I T E M mistrzowie tegoż bractwa zgodnie swoich Schowek, wrednego z mistrzow starzego przysięgłego ku
 namawianiu y Stanowieniu spraw bractwa swego y ku chwianiu skrynki z rżemiestłami winse y mienionemi, y innych tey
 potrzebnych rżeczy naznacze sobie mają. A tamozesiu kazdych czterech niedziel, albo ilekroć sie im bedzie zdalo spolez-
 100 niesie mają, zysć, a swe sprawy wolnie sprawowac, namawiac, przewszeczeni, potrzebne obmyslac. A tym sposobem do Gospody ma-
 ją się obwieszc. Mistrz Starzy w ktorego Gospoda, y znak Cechowey będącie. On pierwey od siebie do bliższego Mistrza, przez
 pownego stuzę pośle znak: a ten zasie do inzego Mistrza sobie bliższego odeśle, a tak ieden do drugiego, aż do ostatniego, a
 ostatni odeśle znak zas do tego starzego Mistrza z karą i wyszedł. Gdzie kazdy Mistrz w rżemiestlu znak Cechowey do Gospody
 105 wnetze isć ma. A iesli by nierychto przyszedł, albo wiec upornie nie przyszedł, takowy tży grosze do bractwa za winę
 przepadnie. A iesli by na ten czas domu nie był, gdy on znak Cechowey przymiesiono do niego, tedy o swey niebytnosci przed
 Mistrzem Starzym w ieternie się wymowi. I T E M to Bractwo aby tym bezpieczniey, stateczniey, y doskonaley, w pokoiu y w
 miłozenniu sprawy swe sprawowac, a stanowic moglo: tedy obycaiem sądown Mieszkich Starzi mistrzowie Cechu tego na Schod-
 110 cke Bractwa w użytego władza, a z wierzchnosć swoą Cechową, ileby kroc rżec, albo sprawa, ktora Cechowi potrzebowała
 zagaić, a tę Jurisdiccją, albo władze swoią fundowac mają, tym sposobem. Gdy mistrzowie, albo Bractwo Cechowey do Gospody
 się swey znięda, a rżecz pilna Bracka brackiego zasiedzenia potrzebowała by, tedy to Bractwo tak ma bydz zaga-
 115 ione, y uczzone. Naprzód ieden z Starzych mistrzow przysięgły pytać ma. Jesli potrzeba Bractwo to zagaić, a
 iesli iest czas, abo nie. Na co iesli się nie namowia siedzący Bractwo, tedy niema bydz gajone. A iesli się na to namowia
 że ma bydz zagaione, y iest czas zagaienia: tedy ma bydz zagaione Bractwo przez wyzey rżeczonego Starzego Mi-
 120 strza przysięgłego, Tym obycaiem y słowy. My to Bractwo gajemy, y fundujemy. Naprzód Bóg A wszechmogacego
 Imieniem, y mocą Narasniey Bego Pana Krola Naszego Polskiego, z wierzchnosćią Wielmożnego Pana Podkomorszego zie-
 mie Krakowskiej powszecznego władza, Starownych Burmistrza y Radziei, także też Woyta, y Lawników Wielozkich,
 y nasza też Bracka, przy tym stole siedzący Bractwo ma. Ktore zagaienie bractwa iesli by to niecierpliwosć swoą, albo po-
 125 pędliwość, niewystydliwie wzruszył, takowy karan ma bydz wedlug woley Urzedu Radziei kreggo. A iesli słowem swey nie-
 pokojosć, tedy wedlug nalasku brackiego karan bydz ma. Potym daley postapic ma rżekac. Panowie Bractwa iesli iuz

jest

140
150
160
170
180
189

jest dostatecznie Bractwo zagaione. A oni odpowiedzciec maia. Jez jest dostatecznie zagaione. A on Starszy rzece w J.
mie BOZE. JE M. kazdy Brat Cechu tego nakozde cztery niedziele. ku catosci y zagozeniu, albo rozminieniu tak w
rzeszach doczesnych iako y wiecznych Cechu tego skladanie Czugandt pospolicie rzecono, po jednym groszu czynic ma.
A Pomocnicy albo Towarzysze tegoz rzezenia na kazdy Kwartal po pulgroszku do Skryzyny tej brackiey dawac y
placac maia. Item iesliby ktory z Mistrzow mlodszych Cechu tego spraw y postlug powinnych sprawowac y pelnic nie
chcialby, albo upornie zamieszkalby tak iako jest wozwyczaju w mlych Bractwach. Taki za karanie trzy funty wosku
C. Bractwu przesepadnie y odlozy. A wsakoz o mlych postlugach inaczey ma bydz rozumiano. Po ile krochy
mlych postlug ktory z tych mlodszych Mistrzow zamieszka, wypelnic tyle kroc wina, jednego grosza bez opusz-
czenia ma bydz karana. Item Ilekrochy Anu. garze brackie, Widlie, Pogrzeby obchody, y inne takowe pogrze-
bowe y zadobne obrzedy znabozenstwa y zoboponey milosci brackiey trafilyby sie y bylyby sprawione, y obchodze.
tedy wszyscy wobec y kazdy z osobna Mistrzowie y Bracia, albo ich Matzonki przy takowych wszytkich obrze-
dziech maia bydz. A Ciato umartego Mistrza albo Zony, Syna, Corky, Towarzysza tego Cechu do pogrzebu domasc
maia, kazdy porzadkiem swoim to czyniac. A niedbajacy nato badz. Maz, badz Zona, za omieszkanie swe grosz
150 jeden Bractwu zaplaci. Takze tesz Towarzysz niedbajacy nato tymze sposobem ma bydz karany. Item Mistrz
kazdy tey osobliwey wolnosci y Prarogatywy, ktory redno bedzie chcial bezpiecznie uzywac, moze to jest dni tar-
gowych, tygodniowych anie mlych dni, robotę swoie wszakę swego rzezenia na rynku mlym na przedaw y wy-
lozyc, wszakę na jednym przedawnym miejscu ma przestac a doste miec, ani doma, ani indziej ma robotę swoj wykla-
dac, tylko albo doma, albo na Rynku ma wykladac na przedaw, pol wina, czwartej czesci kamienia wosku bractwu
przesepadajaca. Item Ilekrochy sie przydalo. Jez Mistrz ktorykolwiek tegoz rzezenia umartby, a Matzonke
osierociata zostawilby, takowe y wolno bedzie przez Towarzysza, robotę wszakę, iako y innym Mistrzom sprawo-
wac, y dni targawych, te swa robotę na Rynku ku przedaniu wykladac, y przedawac. Ale cosie dotyze robot wiet-
szych, y przedmlych, tych bez dozyszenia, a opatrzenia przynamniey jednego Mistrza doskonatego Towarzysz
on, to jest pomocnyk robic, ani sprawowac niemoze dla tego aby doby robotę wyprawil. Item Iesliby Niewiasta
160 Wdowa bedze wstanie Wdowin, a sprawujac rzezenia to przez Towarzysza, nieuczciwieby sie zachowala tak i
by sey obcowanie badz (czego Boze zachoway) przez cudzolostwo, albo tez fornicatia iaka, bylo Cechowi obrazli-
Takowa robotę tego rzezenia nie ma bydz iey dozyszenia, y owsem naprsod ma bydz zaporozedziana. A kto
ryby kolwiek Towarzysz umartego Mistrza tegoz rzezenia, poidlby Zone; tedy on zupełny, tutez tego rzezenia
przykladem albo obyczajem mlych Mistrzow wyrobi y okaze, y wszytkie nowego Mistrza powinności zupełnie a
dostatecznie wypelni. Item Iesliby kto przez bezczone rzezenia w Mlym tym albo okoliznie okolo tego Miasta
bez wiadomosci, wole y zezwolenia Cechu tego oslowie, potajemnie, albo pokatnie swoj wlasny wladze bez Cechu
wazylyby sie sprawowac: takowy z dozwoleciem Panow Radziec tegoz Miasta przywiedzion ma bydz na Ra-
170 tuss aby sie usprawiedliwil. Item Zaden Brackey Cechowey tajemney Rady brackiey obcemu Czteku
wszakemu aby niewydawal, ani obciawial. A iesliby ktory w tym byl znalezion, y doswiadczony, takowy stusnie
z rzezenia zlozeniem ma bydz karana. A wsakę iesli w rzedownie przed Panym Rycami oskarzon bylby, tedy
przed niemi wszytko to moze y ma odkryc albo porozedzic. Item Starsi Bractwa tego na kazdy Rok przy obiera-
niu starszych Mistrzow na drugi Rok dostateczna liczbe ze wszytkich rzezy sobie wsakinek swoy poruczonych dru-
giey Brackey Cechowey uczynic beda powinni, a gdy dostateczna liczbe uczynia, a z sprawowania starzosci swej bylyby
kwitowani. Tedy to Bractwo albo Cech wszytek obyczajem zwoyklym zramienia swego obierze iesli Mistrze za Star-
180 sze Cechowey, y te nowe obrane Urzedowi Panow Radziec przewidowac y zaleuc ma, a tam przed Urzedem Radziec-
kim Prisyjege cielesna, na wierne sprawowanie Urzedu swego Cechowego maia uczynic. Item Gdyby ktory Mlo-
dzieniec chcial sie wyuzyc w ktorego Mistrza, takj dla wyliczenia swego, ma sie z nim umowic na trzy lata a tak przez
trzy lata ma konczyc swe wyuzzenie. A iesliby dla mlodych lat ieszceby sie niegodzil, tedy ma konczyc cztery lata do-
uczajacy sie. A ta umowa wyuzzenia wozniow ma nalezec pospolicie na wladze, y woli Mistrzow tego Cechu
Item kazdy Młodzieniec gdy bywa przymowan przez Mistrza Cechowego, na wyuzzenie tego rzezenia, y bylby
wziety za Młodzienca albo za Ucznia takowy ma dac gotowych pieniedzy na rzezenia, y do Bractwa na zbroie
Besc groszy do skryzyny. Item Gdy Młodzieniec takowy albo Uzen od Mistrza przyety, umowic y sluzbie
swey przez zupełnie trzy lata uczac sie dosic by uczynil y lata nauki, albo wyuzzenia swego skonczylby, tedy Mi-
189 strz iegowinen mu bedzie dac otm takiet sukna kazdy takiet po cztery grosze sprawiedliwie kupujac, albo trzy-
dziesci groszy. Item Gdyby Syn Mistrza, ktorego Zazywota Cyca swego tego rzezenia przynamniey przez
jeden dzien nie porzolby sie uczyc y robic, takowy do rzezenia niema bydz przypuszczon ieno zebym sie uczyl
pierwey rzezenia tego obyczajem mlych Młodzienion, w ktorego godnego Mistrza. A ktoryby Zazywota Cy-
cowskiego rzezenia, uczyc sie, y robic porzolby, by tez tylko jednego dnia, takjby wozrosly sie przez jeden Rok

190

200

210

220

230

240

cally od ktoregokolwiek Mistrza wyuczony, ma bydz wyzwoiony y przyety. Jesliby go Ociec jego za zymota swego nie-
 wyzwoil albo przynamniejzeby go nie przetriwal. Item A ktoryby z Mlodzienow przewseconych tak mistrzowski
 Syn, tak tez obywatel ktorykolwiek wypelnilby czas swoy wyuczzenia y wyslugi swey, y powinowactwu swemu dosic by
 uczynil. Tedy tenze Towarzysom rzeniesta tego, kolatia za Zloty reden nawiecey sprawi, abo tez na miejsce kola-
 ttey takowey Zloty ieden na przeszynk istotnie y koniecznie onym Towarzysom dac ma, a w sakze pierwey niz
 zostanie Towarzyssem, Genealogia urodzenia swego poczciwego, abo listem otworzonym, abo dostatecznym swia-
 detwem przed Starszymi y mistrzami, iako sie godzi okazac ma. Na ktorey Kolatrey Towarzysse starszy okolo
 obyczajow dozwolonych y uczciwych, y im przyslynych z soba beda namawiac, a onego od pierwsey niedbatosci
 od obyczajow grubych, y od niedowcipu tego odwracac, a do nowych obyczajow ciagnac, wssytkie rzeczy temu po-
 trzebne, dostatecznie, rozumnie, przekladajac, y wssytkiego tego co temu potrzeba w rzenieste tym zachowac,
 nauzcic doskonale. A iuz indziej Kolatrey Towarzyskiej czynic nie ma. Item Uczenie wyuczony, gdy nowo
 zostanie Towarzyssem, a od swego Mistrza na inzy war stat do ktoregokolwiek Mistrza chciatby sie v dac,
 takoway ma od swego Mistrza od niego nie odchodzjac przez dwie niedzieli robic: a potym po dwu niedzie-
 lach wykonanych, ma Mistrza swego v pomniec, y o swym przyslym odesciu ktoremu bedzie wolne, gdy czas na-
 nazony przydzie gdziekolwiek sz bedzie chciat v dac, opowiedziec; a inaczey gdzieby uczynil, winom trzech
 groszy Towarzysom prapadlych ma bydz karana. Item O Towarzysach tego rzeniesta to ma bydz rozu-
 miano, y o to postanowienie zachowane bydz ma. Iz kazdy z nich tak mlodszy Towarzys jako Starszy, pomoc-
 nik v zciwie sie zachowac ma przeciwo Mistrzowi y Matronce jego, wedlug Starogo zwyczajiu y zeladz-
 domowa, aby v zciwie v wazal, a zadnego sobie lekce niewazyl. A mlodszy Towarzys jako Starszemu wyslugowac
 sie ma, to jest wody y reznika nagotowac, Warstat miotla vch dozyc, akna otworzyc, y zamknac, y laske z robo-
 ta wylotzyc, y zlotzic, y inbe wssytkie rzeczy do warstatu potrzebne wedlug potrzeby nagotowac. Wyjawszy zeby
 mlodszy Towarzys v Mistrza na ten czas, tedy ten z Towarzysa mlodszego, to wssytko wypelnic ma; ina-
 czey gdzieby mlodszy Towarzys uczynil, winom trzech groszy karana bydz ma. Item Towarzys kazdy
 ktory na kazdy tydzien biewse po dwu, abo po trzech groszy, przymiac robotę na dwore niedzieli przed
 Swietym Michalem, tedy az do wstepney srodody, abo do ostatniego niesopitstu ma wstawac do swiece na
 osm godzin. A ktory biewse na kazdy tydzien po trzy grosze wyrobic winien obyczajem zwyklym po-
 wrozy, postronkow dwunastnych po konopney kadzieli powianych po szesci tokiet wliczbie dwadzieścia
 y cztery na kazdy dzien. Item Powrozy, takze postronkow popietnych dwusbelagowych dwsbelowych po
 konopney kadzieli powianych, wliczbie trzysdziesci przes ieden dzien wyrobic ma. Item Postronkom
 poczwartnych na piec tokci wliczbie szesdziesiat ma wygotowac. Item Czwartnych belagowych
 po cztery tokcie szesdziesiat przes ieden dzien wyrobic ma. Item Stryczkow leczazow bez spuszczenia
 po piacu tokiet paltory kopy wyrobic ma. Item Postronkow wiekszych samo wtor trzy kopy spusci. Item
 Postronkow czwartnych cztery kopy samo wtor przes ieden dzien spusci ma. A mniejszych Stryczkow
 osobno, y osobliwych osm kop, takze samowtor spusci na ieden dzien, Chomatnych Postronkow dwadzescia
 po osmi tokci powianych uczynic. Tychze postronkow Chomatnych dwie kopy takze samo wtor spusci.
 Item Biczow mniejszych Towarzys samowtor osm kop spusci y wyrobi. Item Stabrynow za Zloty reden
 sznurow za dwadzescia groszy wyrobi. Kzore roboty na kazdy dzien osobliwie przes Towarzysse y pomoc-
 nik najemne, sprawiedliwie y statecznie maia bydz wypelnione, aby postanowienia tego przynowianem
 niezbywali; abo zeby ktorym obyczajem Mistrzowie od Towarzysow niebyli oszukani, ktorzy im sprawic
 dwa zaplate zaiste sa powinni. A gdzieby inaczey robili, to bedzie nalezalo na zdaniu Mistrzow. Item
 Towarzys kazdy, dwa albo trzy grosze myta wochlon na kazdy Tydzien biorac, ma brac od Mistrza na prze-
 picie na wieczor piwa za dwa piemadzsa. A resli dwa wspolu viednego Mistrza robiliby tedy ma im dano
 bydz piwa za ieden kwarnek. Item Mistrz, kazdemu Towarzysowi na lazni dac winien przes dwie
 niedzieli put grosza. Item Trunkal Towarzyski pilnosci ich takoway bydz ma. Jesliby ktory ctek z kad-
 kolwiek przyniosby ku potrzebie swey put kamienia konopi zgotowac na powrozy do Mistrza ktorego
 kolwiek takoway Mistrz zaplate za swa praca sobie weznie, a resliby wrecz bylo niz put kamienia ko-
 nopi oddanych zaplata Towarzysowi przydzie. Item Aby zaden z Mistrzow niebyl przyspuszon
 do tego Cechu nad liczbę dziesiat. Item do win Cechowoych aby zadna inza zwierzchnosc nremiata
 ieno Cech sam. My tedy **HENRIK KROL** wyzey mianowany prozbie Constharzew na-
 bych, y ratiom ich miejsce dajac, artykuly wyzey napisane, hażce se bydz ku pozytkowi Zuppo-
 Nabyim Wielickim, y nieprzecone Prawom y Przywileiom Miasta Wielickiego, ani Prawu pospolite-
 mu, Zwierzchnoscia Nasza Krolewska, we wssytkich Conditjach, Clausulach, y Punktach, approbo-
 walismy.

13-7

W alismy

Qualismy, potwierdzili, y vmocnili, iakozz approbuiemy potwierdzamy, y vmacniamy listem niniejszym
vznawiajac ie y wsiystko w nich sie zamykajace, mtec moc dostateczna za swiadectwem listu niniejszego,
do ktorego pieczec Nasza jest zawieszona. Dan w Krakowie na Seymie Koronaciey naszey Pierwszey
Dnia Czerwca Roku Panskiego Tysiacznego Pięsetnego Siedmdziesiatyego Czwartego Krolowania Naszego Roku
Pierwszego Rltio Magnifici Valentini Dembiewski de Dembiany R. Cancellary. Valentinus Dembiewski R. P.
Cancellarius scriit. **NOS itaqz STEPHANVS REX** supplicatoni memorata Nobis facta beni-
gne annuentes, praesertim literas in omnibus earum punctis, clausulis, articulis, capitalis, conditionibus,
et verbis, modo tamen Legibus publicis contrariae in aliquo non sint, auctoritate Nostra Regia, approban-
das et confirmandas duximus, atqz equidem approbamus, et confirmamus, per praesentes literas Nostras.
Decernentes easdem, et omnia in illis comprehensa, robur et pondus suum debitum, et iustum semper ob-
tinere debere. In cuius rei fidem, ipsas hasce Nostras manu propria Nostra subscripsimus et sigillo Regni
Nostrum muniti mandauimus. Datum Marienburgi Die octaua Mensis Decembris, Anno Domini
Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Septimo. Regni vero Nri Anno secundo. Stephanus Rex. Mat-
thias Beck. **NOS itaqz VLADISLAVS REX** supplicationi praedicta benigne annuen-
tes praesertim literas in omnibus earum punctis, clausulis, conditionibus, ligamentis, et articulis introconten-
tibus approbandas ratificand, et confirmand, esse duximus, uti quidem in quantum Juris et usus est approbamus,
ratificamus et confirmamus praesentibus literis nostris volentes easdem debita firmitatis robur obtinere
debere. In quorum fidem praesentes manu Nostra subscriptas sigillo Regni communiti iussimus. Dat
Varsaviae Die XXX Mensis Decembris. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo Re-
gnorum Nostrorum Poloniae Octauo, Sueciae vero Nono Anno Vladislaus Rex. Georgius Nowo-
dwariski. S. R. mp.

NOS itaqz IOANNES REX supplicationi di-
cti Contubernij benigne annuentes praesertim literas, per Praedecessores Nostras approbatas cum om-
nibus eorum contentis clausulis ac ligamentis. Necnon Jura et Priuilegia ipsorum Contubernij omnia in
toto approband, et confirmand esse duximus. uti quidem approbamus, confirmamus, ac ratificamus Decer-
nentes easdem vim et robur debita firmitatis perpetuo obtinere debere. Quod ad notitiam omnium
Magistratum ac Officiorum quorumuis dependentes Mandamus quatenus praesentibus Restiones totiqz
ipsorum Contubernium, circa Jura, Ordinationes, ac Priuilegia ipsis collata, et per Nos approbata
conseruent conseruariqz ab alijs curent. Praesertim vero dicti Contubernij requisiti existentes ar-
ceant. In quorum fidem praesentes manu Nostra subscriptas sigillo Regni communiti iussimus. Actum
et Datum Crauiuk Die XX Mensis Januarij Anno Domini MDLXXXIV. Regni
Nostrum X Anno.

Confirmatio Contubernij Restionum
Vielicorum

Juxta summum mandatum d. 27mo Julii 1782
cassatum. Ex Officio circulari Bohemiae die
15ta Julii 1783.

Jugoslav
S. R. mp.

Franciscus Ramocki
Sacri Roemalis Secreti
Camerarii

1684

...
...
...
...

1685

...
...
...
...

